

COL·LECTIU PER A UN NOU MODEL ENERGÈTIC I SOCIAL SOSTENIBLE

Presentació del projecte Transició Energètica i Territori

1. Què és el CMES (Col·lectiu per un Model Energètic i Social Sostenible)

Entitat sense ànim de lucre, independent i autofinançada pels seus socis, la majoria enginyers i tècnics. El seu objectiu és reflexionar sobre la crisi del model fossilista-nuclear (exhauriment dels recursos i canvi climàtic), promoure les energies renovables i fer propostes de cara a un model cent per cent renovable. Considerem que la mutació energètica obligarà a canvis socials profunds. Per això cal que s'hi impliqui a fons la societat, incloent-hi les administracions i els governs. El CMES vol ajudar a dur a terme una transició energètica participativa i justa i treballa en aquesta línia.

Per més informació, veure: www.cmes.cat

Si volem dur el nostre missatge (en aquest cas, el projecte TEiT, que s'explica a continuació) a la ciutadania i les administracions és perquè creiem que *NO ANEM BÉ*. Anem acumulant retards en matèria de lleis, reglaments i mesures de govern, així com d'inversions econòmiques: com més tard ens hi posem, més difícil ho tindrem. Cal prendre's seriosament la idea, àmpliament acceptada, que estem en una **emergència**.

Presentem aquí el projecte "**Transició energètica i territori**" (TEiT), subratllant que les administracions tenen la responsabilitat de marcar pautes, sense les quals la gent corrent sovint *no sap què ha de fer*.

2. Transició energètica i territori (TEiT)

Es tracta d'un treball realitzat al llarg dels anys 2021 i 2022 en sis comarques (Ribera d'Ebre, Bergadà, Baix Llobregat, Osona, Ribagorça, i La Selva) en col·laboració amb els respectius centres d'estudi locals, representants electes i activistes, i amb l'ajut de l'Institut Ramón Muntaner (IRMU). A les diferents trobades han intervingut prop d'un centenar de persones d'aquestes comarques, amb la finalitat d'aprofundir en la problemàtica de cada territori.

Per què donar tanta importància al territori? Les fonts renovables d'energia (sol, vent...) estan molt repartides per la superfície del planeta. Aquesta energia, però, se'ns presenta no en forma d'**estoc**, com els combustibles fòssils i l'urani, sinó de **flux**, més difosa però menys concentrada, **requerint quantitats no menyspreables d'espai per ser captada**. S'estima que, fent un estalvi del 21% respecte als usos actuals, a Catalunya caldria entorn d'un 2% del territori per satisfer les necessitats energètiques pròpies. (Com a referència: les àrees ja antropitzades representen entorn d'un 6,8%.)

Això no es pot deslligar d'un problema demogràfic: **la població està molt desigualment repartida en el territori**. El 63% dels habitants de Catalunya es concentren en un 7,3% de l'espai, amb molt espai de captació energètica allà on no hi ha usuaris de l'energia i molt poc espai de captació allà on es concentra la major part de la població.

Per això cal un **Pacte Nacional per l'Energia** destinat a analitzar i resoldre aquest problema que està paralitzant, bloquejant i dilatant de forma greu gran part de les actuacions necessàries en el territori.

La distribució geogràfica dels dispositius de captació hauria de servir per afavorir les comarques despoblades i amb poca activitat econòmica mitjançant **Plans de Redreçament Territorial**, aprofitant els projectes energètics que s'hi puguin desenvolupar.

3. Buscant solucions

El projecte TEiT ha servit, fins ara, per examinar, discutir i consensuar alguns punts de vista i objectius que se sintetitzen a continuació:

- a) Assumir la urgència de la transició energètica.
- b) Incidir sobre el relat de la situació present.
- c) Reclamar al govern i les administracions la planificació de la transició en diàleg amb les comarques.
- d) Buscar solucions òptimes als problemes de governança, amb una implicació de les administracions a tots nivells: planificació, normatives, impuls econòmic i finançament, assessorament tècnic, pedagogia...
- e) Programar processos d'educació a tots els nivells, des de l'ensenyament formal fins a la formació permanent de tota la població, amb un ús adequat dels mitjans de comunicació públics i privats.
- f) Donar a conèixer les experiències d'èxit i avaluar els aspectes positius i negatius de les propostes existents.
- g) Facilitar l'accés a l'assessorament en aspectes tècnics i legals.

4. Alguns principis que ens guien

1. Col·laborar amb la naturalesa i no degradar-la
2. Consciència dels límits
3. Eficiència i bons usos, amb una nova cultura de l'energia

***

Continuació del projecte TEiT

CMES es proposa continuar el projecte TEiT els propers anys en altres comarques. Per al 2024 està previst fer-ho al Maresme, Delta de l'Ebre i Terres de Ponent. Us demanem la vostra col·laboració i us mantindrem informats.